

ONTWAKING

DOOR

□ J. EVERTS. □

Ze kwam uit het Ziekenhuis, waar ze — tot een dames-comité behoorend — als iederen Zondag boeken en kranten had uitgedeeld aan de patienten.

Ze was in een weke stemming door al de ellende, die ze weer had aanschouwd. Loom van gedachten, loom van lichaam, gedrukt ook door den stillen druiligen volzomer-dag, liep ze, als half-bewust met bedaarde krachtlooze, doch afgemeten pasjes naar huis, in de linkerhand slap-slierend haar grijze handschoenen.

Ze had de tram kunnen nemen; doch in een vlaag van éenzelvigheid had ze er van afgezien met zooveel menschen dicht opéén in een wagen te zitten; bovendien gevoelde ze niets geen behoefte vroeg thuis te zijn, ze had den tijd en zou dus loopen.

En zooals ze daar ging — eenvoudig doch rijk gekleed met breed-geranden slappen stroo-hoed, wit-zijden blousje en licht-grijzen rok, teer en blank en rein als had het leven haar nog gansch niet beroerd — geleek ze in haar keurige en ongenaakbare waardigheid wel een trotsch en verwend prinsesje uit een oud verhaal.

Ongemerkt kwam ze in een soort droomtoestand te verkeerren. Ze was buitengewoon kalm, maar ze gevoelde iets vreemds-verwezens in haar hoofd, als had ze zelf geen macht meer over haar gedachten. Zonder 't te willen ging haar aandacht licht, zonder moeite naar de wisselende omgeving en nam helder waar.

Haar weg voerde door de armste wijken der werkstad. Goor, verweerd en vervallen stonden de huizen in het saaie licht onder den lagen grijzen hemel. Een enkele felle rauwe kleur van een stuk vuil schetterde haar tegen van de straat. Smoezelige kinderen speelden en ravotten om haar heen en volwassenen, in smakeloozen Zondags-pronk, wandelden haar voorbij.

Langzaam en regelmatig, door niemand gestoord, stapte ze voort door die eentonige

trieste buurten, en onderwijl, in een zeldzaam-rustige en ontvankelijke klaarheid van geest, legde het leven zich voor haar open. Een gelaten wereld-wijsheid deed haar niets vreemd vinden en alles doorzien van vroegste oorzaak tot verste gevolgen. 't Was, of haar een openbaring zou gebeuren. Alles was zoo eenvoudig. Het geheele leven was eigenlijk zoo eenvoudig en zoo gewoon, en niets, niets moeilijk te begrijpen: alles kwam en ging van zelf, zooals 't komen en gaan moest. Maar 't was alleen totaal nutteloos en onbelangrijk en, o, zoo overweldigend vervelend.

Toen, van haar hoog standpunt, werd ze op eens een eindeloze leegte in zich gewaar en scheen haar alle grond te ontzinken. Want juist dat ze 't zoo volkomen begreep en doorzag, maakte haar het leven ondragelijk, Ze wist nu, dat haar geheele bestaan niets was dan een spelletje, een bezigheid, een comédie, dilettantisme, waaraan niets niets serieus' was. Wat had 't voor nut en belang, dat ze lessen nam, waarvoor ze zich niet interesseerde; dat ze boodschappen deed en japonnen uitkoos, japonnen, die nooit geheel naar haar zin waren en die haar dikwijls al verveelden nog eer zij ze gedragen had; dat ze naar partijtjes en avondjes ging, die ze allemaal even taai vond? Had 't nut, dat ze Zondags een uurtje minzaam boeken ging brengen aan arme zieke stakkerds? Al wat ze deed, kon immers evengoed achterwege blijven of door anderen gedaan worden? Ze zou immers nergens gemist worden.

Was dit nu het leven? O nee, dit was het leven niet, dit kòn het leven niet zijn. Er bleef een kleine, maar voortdurend en diep-innerlijk hongerend verlangen in haar over naar iets anders, dat er wezen moest, moest, omdat ze anders niet leven kon. . . .

Deze gedachte maakte haar niet wanhopig en ook niet opstandig. Alles ging immers zooals 't gaan moest. Ze gaf haar alleen een stille treurnis, een effene zacht-lichte weemoed, die alles omhulde en die wel altijd blijven zou.

In een voorbijgaande afleiding viel haar de massale armoede op der huizen om haar heen, huizen, die allen elkaar geleken een heele straat lang en die even armzalig en karakterloos waren als hun bewoners. De